

నేటి ప్రస్థానం యాజమాన్యానికి అభినందనలు

మొదటి పేజీ తరువాయి

వార్తలు అందించడం ఎంతైనా అవసరమన్నారు. నాయకులకు, పార్టీ లకు కొమ్ము కాయకుండా నిజాలను మాత్రమే ప్రచురించాలని తెలిపారు. ఎంపీ ని కలిసిన వారిలో బిజెపి సీనియర్ నాయకులు సిరంగి సురేష్ కుమార్, నేటి ప్రస్థానం రిపోర్టర్లు ఉన్నారు.

ప్రజల కోసం పనిచేసే వ్యక్తి జీవన్ రెడ్డి : ఎంపీ ఈటల రాజేందర్

ప్రజా సమస్యల కోసం పరితపించే వ్యక్తి హైత్ నగర్ కార్పొరేటర్ కళ్యాణ్ నవజీవన్ రెడ్డి అని ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ కితాబిచ్చారు. ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ ను శాపీర్ పేట లోని తన నివాసంలో మంగళవారం కార్పొరేటర్ కలిశారు. కాలనీ అభివృద్ధికి సహకరించాలని కోరారు. కాలనీ సమస్యలను వివరించి పరిష్కరించాలని కోరారు.

బస్ దవాఖానకు సుస్తి

(హైదరాబాద్, నేటి ప్రస్థానం)

ఒక్కో నగరంలో వేలాది మంది పేద ప్రజలు జీవిస్తున్న పరిస్థితుల్లో, కనీస వైద్యసేవలు వారికి అందుబాటులో ఉండాలన్న ఉద్దేశంతో కేసీఆర్ ప్రభుత్వం బస్ దవాఖానల్ని ఏర్పాటు చేసింది. తెలంగాణ వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ, జీహెచ్ఎంసీ సంయుక్తంగా ఏర్పాటుచేసిన ఈ దవాఖానాను 2018 ఏప్రిల్ 6న అప్పటి మంత్రి కె. తారక రామారావు, వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి లక్ష్మారెడ్డితో కలిసి ప్రారంభించారు. తక్కువ ఖర్చులో మంచి వైద్యం, రెగ్యులర్ చెక్‌ప్లు, మెటర్నిటీ సేవలు సహా మొత్తం 57 రకాల సేవల్ని ఒకే చోట ఉండేలా చూడాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. కానీ, వాస్తవం మాత్రం మరోలా ఉంది. బస్ దవాఖానల్లో ఒక వైద్యుడు, స్టాఫ్ నర్స్, నర్సు నిత్యం అందుబాటులో ఉండాలి. కానీ, వారివరూ సమయానికి రారు. ఉదయం 9 గంటలకే రావాల్సిన వైద్యుడు 10.30 గంటలు అయినా కనిపించడు. అసలు వస్తారో రారో తెలియదు. చాలా చోట్ల బస్ దవాఖానలకు తాళాలు దర్జనమీ స్తున్నాయి. కొన్నిచోట్ల సిబ్బంది ఉన్నా రోగులను పట్టించు కోరు. మరికొన్ని దవాఖానల్లో సిబ్బంది లేకపోవడం, క్వాలిఫైడ్ నర్సులు అందుబాటులో లేకపోవడం, స్పానింగ్, టెస్టింగ్ వంటి సదుపాయాలేమీ లేకపోవడం వంటి సమస్యలు అడుగడుగునా కనిపిస్తున్నాయి. దవాఖానకు వచ్చి బీపీ, షుగర్ చెక్ చేయించుకుంటే మందులు రాస్తారని, కానీ, మందుల కోసం కొంటర్ వద్దకు వెళ్లే రేపు రా' అంటారని ముషీరాబాద్ బస్ నివాసి రజిత ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. బస్ దవాఖానల్లో వారంలో ఒక రోజు మాత్రమే వైద్య పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారని, పరీక్షలు చేసేందుకు సరైన సదుపాయాలు లేకపోవడంతో పేదలు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను ఆశ్రయించాల్సి వస్తోందని ఎల్సీనగర్ కు చెందిన సీనియర్ సిటీజన్ రామచంద్రయ్య తెలిపారు.

అందించాల్సిన సేవలు

నిజానికి బస్ దవాఖానల్లో 57 రకాల వైద్య సేవలు అందించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే, ఉదయం 10 గంటల నుంచి రాత్రి 7 గంటల వరకు ఓపీ అందుబాటులో ఉండాలి. 200 రకాల వ్యాధి నిర్ధారణ పరీక్షలు, 145 రకాల మందులు పంపిణీ చేయాల్సి ఉంటుంది. సాధారణ జ్వరం, దగ్గు, షుగర్, బీపీతోపాటు నిత్యం 80 నుంచి 100 మందికి ఉచితంగా పరీక్షలు నిర్వహించి అవసరమైన మందులు అందజేయాలి. తెలంగాణ డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్ల ద్వారా నిత్యం 30 మందికి ఉచితంగా షుగర్ పరీక్షలు నిర్వహించాలి. గర్భిణులకు 9 నెలలపాటు పరీక్షలు చేయాలి. క్వాలియం, బరన్ మందులివ్వాలి. థైరాయిడ్ సమస్యలు గుర్తించి ప్రసవం సులభంగా జరిగేలా సలహాలు, చూపవల్సివ్వాలి. ప్రతి బుద్ధ, శనివారాల్లో

చిన్నారులకు పోలియో, టీటీ, డీపీటీ టీకాలు వేయాలి. అంతేకాదు, టెలిమెడిసిన్ సేవలు కూడా అందించాలి. అయితే, ఇవన్నీ కాగితాల్లోనే తప్ప వాస్తవంగా ప్రజలకు అందుబాటులో లేవని బస్ ప్రజలు చెబుతున్నారు. రోగులకు వైద్య పరీక్షలు, మందులు అందజేత వంటి వాటిని రిజిస్టర్లో నమోదు చేస్తారు. అనంతరం 3 గంటలలోపు ఈ ప్రక్రియను ఆన్‌లైన్‌లో నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. కానీ సరైన డేటా ఎంట్రీ సిబ్బంది, సరిపడా నర్సులు మాత్రం కానరావడం లేదు. దీంతో ఉన్న ఒకరిద్దరు సిబ్బందితోనే ఈ ప్రక్రియసంతా పూర్తి చేయడంతో పని భారం అధికమై ఒత్తిడికి లోనవుతున్నారు. డేటా ఎంట్రీ సిబ్బంది, ఎక్కువ నర్సులను నియమిస్తే ఉన్న సిబ్బందికి భారం తగ్గనుంది.

వేతనాల సమస్య

బస్ దవాఖానల్లో పనిచేస్తున్న వైద్యులు, నర్సులు ఎక్కువశాతం రోజువారీ కాంట్రాక్టుల మీద పనిచేస్తున్నారు. జీతాలు అలస్యం, పనిభారం అధికంగా ఉండడం వల్ల కొందరు మధ్యలోనే వెళ్లిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. మరికొందరు రెండు బస్ దవాఖానల్లో షిఫ్టులు చేస్తూ ఏమాత్రం బాధ్యత లేకుండా వ్యవహరిస్తున్నారు.

అరకొరగా మందులు

బస్ దవాఖానాలకు వచ్చే రోగులకు మందులు సరిగ్గా అందుబాటులో ఉండడం లేదు. ఒక ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం 2-3 బస్ దవాఖానాల నిర్వహణను చూస్తుంది.

నెలకు సరిపడా మందులు ఒకేసారి ఇస్తుంటారు. బస్ దవాఖానాలకు వచ్చే రోగుల సంఖ్యకు పీహెచ్సీ అందించే మందులకు పొంతన లేకుండా పోతుంది. ప్రభుత్వం అందజేస్తున్న మందులు కేవలం 15 రోజులకు మాత్రమే సరిపోతున్నాయని మిగతా రోజుల్లో స్థానికంగా ఉన్న పీహెచ్సీలకు వెళ్లి తీసుకోవాలని చెప్తున్నారని రోగులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దీంతో పలుమార్లు రోగుల సహాయకులకు, బస్ దవాఖాన సిబ్బందికి మధ్య వాగ్వివాదం చోటు చేసుకుంటోంది. రోగులకు సరిపడా మందులు లేనప్పుడు బస్ దవాఖానాలను ఎందుకు నిర్వహిస్తున్నారని ఘర్షణలకు దిగుతున్న సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయి.

ప్రభుత్వం ఏమంటోంది?

ప్రభుత్వం చెప్పున్న దాని ప్రకారం ఒక్క హైదరాబాద్‌లోనే 300కి పైగా బస్ దవాఖానాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఇవి మన ఆరోగ్య వ్యవస్థకు మద్దతుగా నిలుస్తున్నాయని, ప్రతి నెల వేలాది మందికి సేవలు అందిస్తున్నామని ఆరోగ్య శాఖ చెబుతోంది. కానీ, ఆయా సెంటర్లలో సందర్శించగా కనిపిస్తున్న వాస్తవాలు ప్రభుత్వం చెబుతున్నదానికి భిన్నంగా ఉన్నాయి. బస్ దవాఖానాలు ఒక మంచి ఆలోచన. కానీ వాటిని నిరంతర పర్యవేక్షణ, సిబ్బంది భద్రత, వైద్య పరీకరాల అందుబాటు లేకుండా నడిపించటం ప్రజల జీవనాన్ని మరింత ఆందోళనలోకి నెడుతోంది. ఆరోగ్యం ఒక హక్కు అయితే... బస్‌ల్లో దాని కోసం ఇంకా పోరాటం కొనసాగుతూనే ఉంది.

పుస్తకం ఓ నేర్పం

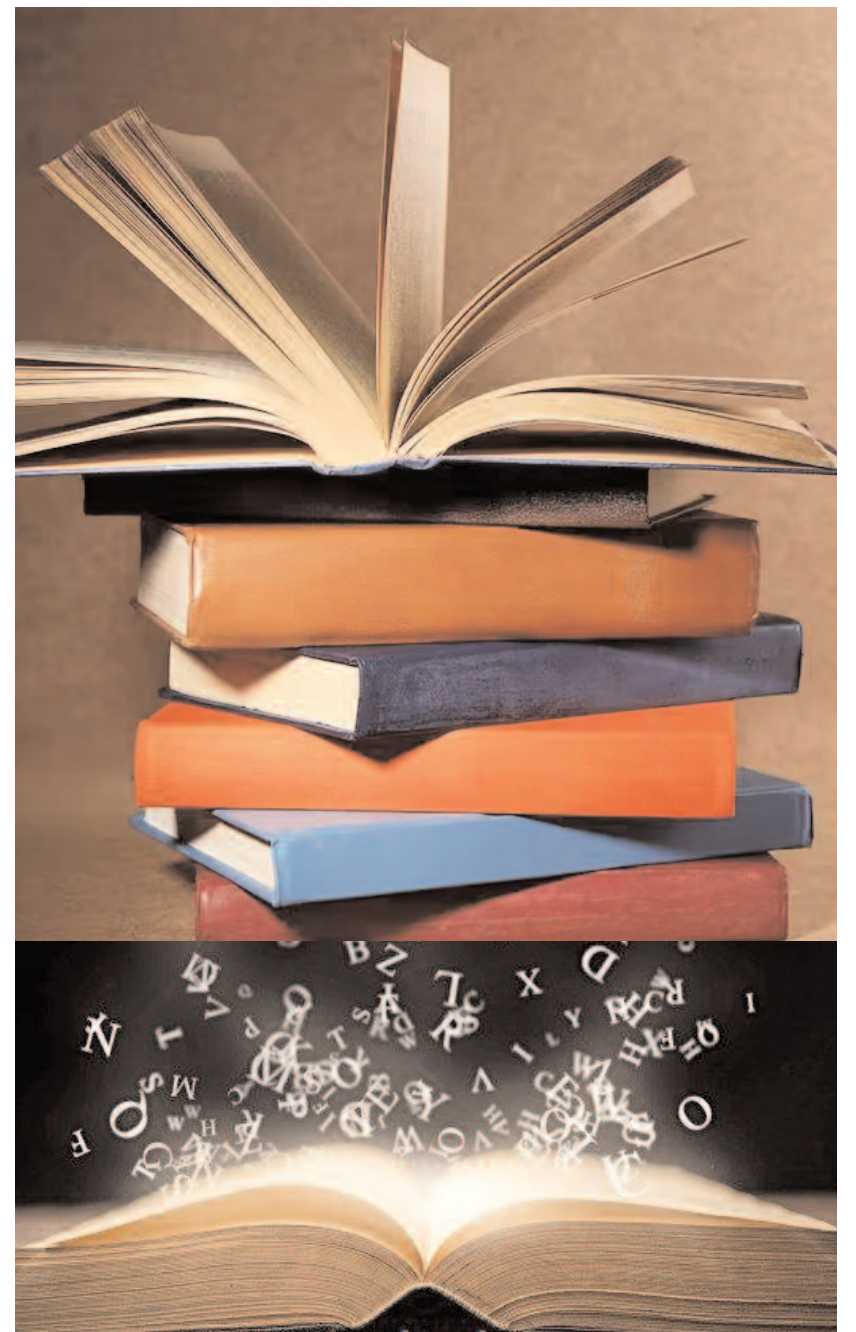
“ప్రపంచ పుస్తక దినోత్సవం(ఏప్రిల్ 23 సందర్భంగా)

పుస్తకం ఓ మంచి నేర్పం. ఓ మంచి పుస్తకం చదవడంలో ఉన్న ఆనందం అనుభవించే వాళ్ళకే తెలుస్తోంది. పుస్తకం అమ్మలా లాలిస్తుంది, నాన్నలా ఆదరిస్తుంది, గురువులా హితబోధ చేస్తుంది, ఒంటరితనంలో స్నేహితుడిలా అక్కస చేర్చుకుంటుంది, బాధపడే వారిని ఓదారుస్తుంది. మనిషిలో మానసిక పరివర్తనను తీసుకువస్తుంది. అలసిన మనసులకు నేద తీర్పుతుంది. అందుకే పుస్తకం అనితర్మైన ఆయుధంగా, నేర్పంగా సమస్తంగా అన్ని తరాలవారిని అలరిస్తోంది. జీవితంలో ఉన్నత స్థానానికి చేరుకోవడానికి దారి చూపెట్టే సాధనంగా దోహదపడుతుంది. మనోవికాసానికి, మార్గనిర్దేశానికి గురువులా ఉపయోగపడుతుంది. అందుకే జీవితంలో నిజమైన నేర్పం.. పుస్తకం. మానవజీవన గమనం, విధానంలో పుస్తకాలు వచ్చాక విప్లవాత్మక మార్పులు వచ్చాయంటే సమ్మాల్నిందే. ఆధునిక జీవన విధానం చుట్టుముడుతున్న ఈ రోజుల్లోనూ పుస్తక పఠనాన్ని ఇష్టపడేవారూ తగ్గలేదని యునెస్కో చెప్పింది. ప్రముఖ ఆంగ్ల రచయిత విలియం షేక్స్పియర్ వర్ణించిన సందర్భంగా ప్రతిఏటా ఏప్రిల్ 23వ తేదీన ప్రపంచ పుస్తక దినోత్సవాన్ని నిర్వహించాలని యునెస్కో నిర్ణయించింది. ఈ దినోత్సవాన్ని 1995 నుంచి నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ రోజును కాపీ హక్కుల దినోత్సవంగా కూడా జరుపుకుంటారు. అదేవిధంగా ఈ రోజున ప్రపంచంలో ఒక ప్రముఖ నగరాన్ని ప్రపంచ పుస్తక రాజధానిగా ప్రకటిస్తారు. ఈ సంవత్సరం బ్రెజిల్ లోని రీడి జీనరో(Rio de Janeiro, Brazil) పట్టణాన్ని “పుస్తక రాజధాని”గా ప్రకటించడం జరిగింది. ఈ దినోత్సవాన్ని (Read Your Way) “మీ మార్గంలో చదవండి” అనే ఇతివృత్తంతో నిర్వహించుకోవడం జరుగుతోంది. కాలం ఎంత మారినా పుస్తక ప్రియులకు కొదవ లేదు. సినిమాలు, టెలివిజన్, ఇంటర్నెట్ మొదలై లాంటి అనేక ఆధునిక సాంకేతికత సాధనాలు అందుబాటులోకి వచ్చిన పుస్తకం పఠనానికి ప్రత్యేకత ఉన్నది. పుస్తకాలు గొప్ప ఆలోచనకు పదును పెట్టి అనేక అవిష్కరణలు చేయడానికి తోడ్పడతాయి. మనుషులలో అజ్ఞానం ఛాయలు తొలగిపోయి విజ్ఞానం వైపు నడిపించే నావ ఓ మంచి పుస్తకం. “పుస్తకాలు మనో

మాలిన్యాలను తొలగించి దీపాలు”అని భారత రాజ్యాంగ రచయిత డాక్టర్ బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ పేర్కొన్నారు. ప్రపంచంలో ఏ దేశ వాసులు ఎక్కువసేపు పుస్తకాలు చదువుతారానే విషయంపై ఓ అంతర్జాతీయ సర్వే నిర్వహించగా ఆ సర్వేలో పలు ఆసక్తికర విషయాలు వెల్లడయ్యాయి. ప్రపంచంలో అందరికన్నా ఎక్కువ సేపు పుస్తకాలు చదివే వారు భారతీయులని ఆ సర్వే పేర్కొనడం హర్షించదగ్గ విషయం. నేటి డిజిటల్ యుగములో 71 శాతం ప్రజలు పుస్తకాలను డిజిటల్ సాధనాలపైనే, కేవలం 29 శాతం మాత్రమే ప్రత్యక్షంగా పుస్తకాలను చదువుతున్నారని పేర్కొనడం జరిగింది. డిజిటల్ యుగంలో పుస్తకాలు చదివే అలవాటులో కూడా విప్లవాత్మకమైన మార్పు వచ్చిందని చెప్పవచ్చు. ఒకప్పుడు మనుషులు ప్రయాణాలు చేస్తున్నప్పుడు, విశ్రాంతి సమయంలో చేతిలో పుస్తకం ఉండేది, కానీ నేడు ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో మొబైల్ ఉండడమే దీనికి కారణమని చెప్పవచ్చు.

ప్రపంచంలో పుస్తక భాండాగారం గురించి తెలుసుకోవాలంటే మనదేశంలో కూడా ఐదు ప్రముఖ పుస్తక మార్కెట్లు ఉన్నాయి. ఇక్కడ కొత్త పుస్తకాలే కాదు పాత పుస్తకాలు మరెక్కడ దొరకని అరుదైన గ్రంథాలు లభిస్తాయి. అవి దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో రెండు పుస్తక మార్కెట్లు ఉన్నాయి. దరియాగంజ్, నైసాద్ మార్కెట్లు ప్రసిద్ధి గాంచినవి. పశ్చిమ బెంగాల్ రాజధాని కోల్‌కతాలో ఉండే పుస్తక మార్కెట్ వారసత్వంగా వస్తున్న ఆస్తిగా పేర్కొంటారు. మనదేశంలో అతిపెద్ద పుస్తక మార్కెట్ ఇది. పూణెలోని అప్పా బల్వంత్ చౌక్‌లో ఉండే పుస్తక మార్కెట్‌లో ప్రపంచంలో విలువైన పుస్తకాలన్నీ లభ్యమవుతాయి. హైదరాబాద్‌లోని కోట్ కూడా విలువైన పుస్తకాలకు కేంద్రంగా ఉంది. ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రోది చేసే, వ్యక్తిత్వ వికాసానికి పదునుపెట్టే పుస్తకాల్లోని ప్రతి అక్షరం జీవంతో తొణకిసలాడుతుందని మరువద్దు. పుస్తకాలను ఎంపిక చేసుకునేటపుడు సమకాలీన సమస్యలకు పరిష్కారాన్ని చూపిస్తూ మార్గనిర్దేశం చేసేవాటిని ఎంపిక చేసుకొని ఆనందమయ

జీవితానికి యువత బాటలు వేసుకోవాలి. పుస్తకం మహాసముద్రంలాంటిది. అందుకే సంఘ సంస్కర్త కందుకూరు వీరేశలింగం పంతులుగారు విరిగిన చొక్క అయినా తొడుక్కోగానీ మంచి పుస్తకం కనుక్కో అని అన్నారు. కానీ నేడు సాంకేతిక విజ్ఞానం కొత్త పుంతలు తొక్కుతున్న కొద్ది ఇంటర్నెట్, వాట్సాప్ సంభాషణలతో పసి పిల్లాడి నుంచి పెద్దల వరకు విలువైన కాలాన్ని వృథా చేస్తున్నారే గానీ ఎవ్వరూ కూడా మంచి పుస్తకం చదవటానికి మక్కువ చూపటం లేదు. చిన్నప్పటి నుంచి పిల్లల్లో కథలు పుస్తకాలు చదివే అలవాటు చేస్తే అదే అలవాటుగా మారి యువతరం అన్ని విషయాల్లో పోటీపడినట్టే పుస్తకాలు చదవటంలో పోటీపడతారు. మనషి మేధస్సును విజ్ఞానాన్ని పెంచడానికి పుస్తకాలు ఎంతో దోహదపడతాయనడంలో సందేహం లేదు. ఒకసారి విజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకుంటూ తుదివరకు జీవితాన్ని నడిపిస్తుంది. పుస్తకాలు చదవడం అంటే మానవత్వాన్ని వంచుకోవడం. ఇతరుల జీవితాల్లోకి అడుగుపెట్టడానికి, వారి కళ్ళతో ప్రపంచాన్ని చూడటానికి, వారితో సహానుభూతి చెందడానికి పుస్తక పఠనం వీలు కల్పిస్తుంది. మహానుజ్ విజ్ఞానం అందించే పుస్తక జ్ఞానాన్ని ప్రతి ఒక్కరు అందిపుచ్చుకొని అజ్ఞానపు పొరలను తొలిగించుకోవాలి. అప్పుడే మనషి ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించుకోవడనికి అవకాశం ఉంటుంది. కావునా పుస్తకాలను చదవడం అలవాటుగా మార్చుకొని వాటి శక్తిని తెలుసుకోండి.

సంపత్తి రమేష్ మహారాజ్
సామాజిక విశ్లేషకుడు
7989579428

వృద్ధులకు రూపరేడ్ లక్ష్మి

అబల.. కోమలి.. సుకుమారి అంటూ ఆడవారిని తక్కువచేసి చూసే రోజులు పోయాయి. వంటింటి నుంచి అంతరిక్షం వరకు ఏ రంగంలోనైనా రాణించగలమని ఇప్పటికే ఎందరో మహిళలు నిరూపించుకున్నారు. నిరూపించుకుంటున్నారూ కూడా. అన్ని రంగాల్లో.. ఎవ్వరికీ తాము తక్కువ కామని.. తమ శక్తిని సమాజానికి చాటిచెప్పున్నారు. పారిశ్రామికవేత్తలుగా, ఉద్యోగస్థులుగా, వైద్యులుగా తాము ప్రతిభ కనపరచని రంగమంటూ లేదని తమ సత్తా చాటుతున్నారు. అయితే వీటన్నిటికీ భిన్నంగా వ్యవసాయ రంగంలో రాణిస్తూ అద్భుతాలు సృష్టిస్తోంది ఒక మహిళ. ఒక సాధారణ గృహిణిగా జీవితం మొదలు పెట్టిన ఆమె ఇప్పుడు రైతులకు సలహాలు ఇచ్చే స్థాయికి చేరింది. ఏ పంటకు ఏ మందులు వాడాలి. ఏ భూమిలో ఏ విత్తనాలు నాటాలి. ఇలా వ్యవసాయంలో తమ ప్రయోగాలు చేస్తూనే తోటివారికి చెప్తూ అందరికీ ఆదర్శవంతంగా నిలుస్తున్నారు. అంతేకాదు వ్యవసాయంలో ఆమె చేసిన కృషికి గాను జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయిలో ఎన్నో అవార్డులు ఆమెకు దాసోహమయ్యాయి. ఆ మహిళనే రూపరేడ్ లక్ష్మి కరీంనగర్ జిల్లా మానకొండూరు మండలం కొండాపల్లె గ్రామానికి చెందిన రూపరేడ్ లక్ష్మిపెద్దగా చదువుకోకపోయిన ఇప్పుడు రాష్ట్రంలోనే కాదు.. దేశంలోనే ఎందరో అన్నదాతలకు ఆదర్శంగా నిలుస్తోంది.

భర్త ప్రాంతాహంతో..

వ్యవసాయ కుటుంబంలో వృద్ధిని లక్ష్మి.. పెద్దగా చదువుకోలేదు. కానీ.. వ్యవసాయం అంటే మాత్రం అమితమైన ప్రేమ. అందుకే.. తమకున్న పొలంలో తన భర్తతో కలిసి వ్యవసాయం చేసింది. అయితే.. అందరిలా కాకుండా.. వినూత్న రీతిలో వ్యవసాయం చేసి అద్భుత ఫలితాలు సాధించింది. తన భర్త తిరుపతి రెడ్డి ప్రాంతాహంతో వ్యవసాయం, సాగులో.. వెదజల్లే పద్ధతి పాటిస్తూ.. అధిక దిగుబడులు సాధించింది. ఆమె పాటించిన పద్ధతి.. సాధించి ఫలితాలు శాస్త్రవేత్తలను సైతం విస్మయ పరిచాయి. పొలం దున్నటం మొదలుకొని విత్తనాలు వెదజల్లి, కలుపు మొక్కలు తీసి, మందులు పిచికారి కొట్టడం, పండిన వరిని మార్కెట్ తరలించే వరకు అన్ని పనులు లక్ష్మి ఒక్కతే చేయడం విశేషం. ఇందుకోసం లక్ష్మి.. ట్రాక్టర్ నడపడంతో పాటు బైక్, కారు నడపటం కూడా నేర్చుకుంది. వ్యవసాయంలో ఖర్చులు తగ్గిస్తేనే లాభం. అందుకే ఖర్చు తగ్గించే పద్ధతులపై దృష్టి పెట్టాను. ఎప్పుడైనా కొత్తగా చేసేటప్పుడు కొన్ని కష్టాలు ఉంటాయి, వాటిని ఎదిరించి నిలబడితేనే విజయం వశమవుతుంది. నారు పోయకుండా విత్తనం వెదజల్లితే ఎంతమంది ఇదేం వ్యవసాయమన్నారు. కానీ, నాపై నాకు నమ్మకం ఉంది. నేను అర్థం చేసుకున్న పనులు బడేట్లుగా చేస్తూనే ఉన్నాను. అధిక దిగుబడులు సాధిస్తూనే ఉన్నాను అంటారు లక్ష్మి.

జర్నీవన్ రామ్ అభినవ జాతీయ పురస్కారం

వ్యవసాయంలో అధిక దిగుబడులు సాధించి జిల్లా, రాష్ట్ర, జాతీయ స్థాయిలో ఇప్పటికే అనేక అవార్డులు, ప్రశంసా పత్రాలు లక్ష్మి అందుకుంది. భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి 92 వ్యవస్థాపక దినోత్సవ సందర్భంగా 2019-20 సంవత్సరానికి %xజూర= % ప్రకటించిన జర్నీవన్ రామ్ అభినవ జాతీయ పురస్కారం రూపరేడ్ లక్ష్మికి దక్కడం ఆమె వ్యవసాయంలో చేసిన కృషికి ఫలితమే. అదే కాకుండా 2019 రాష్ట్ర స్థాయిలో రైతురత్న, యూనివర్సిటీ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ సైన్సెస్ బెంగళూరు, ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెస్ అసోసియేషన్ కలకత్తా వారు సంయుక్తంగా ఏర్పాటు చేసిన 107 ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెస్ మహిళ రైతుగా రూపరేడ్ లక్ష్మి పాల్గొంది.

విదేశీ శాస్త్రవేత్తలకు ఆదర్శంగా

ఇటలీ, జర్మనీ, ఫ్రాన్స్ దేశాల నుంచి వ్యవసాయ నిపుణులు అధికారులు రైతులు కొండపల్లెలోని లక్ష్మి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి వచ్చి ఆమె అనుసరిస్తున్న నూతన సాంకేతిక విధానాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాల వ్యవసాయ విద్యను అభ్యసినోన్న విద్యార్థులు నేపాల్ దేశంలో విద్యను అభ్యసినోన్న విద్యార్థులు సైతం ఆమె క్షేత్రంలో పర్యటించి వ్యవసాయ సాగు పద్ధతులు తెలుసుకున్నారు. గత సంవత్సరం చివర్లో జరిగిన ఢిల్లీలో జరిగిన జాతీయ కిసాన్ మేళ కు ప్రధానమంత్రి సరేంద్ర మోదీ ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన కార్యక్రమానికి తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి నలుగురు రైతులకు అవకాశం రాగా అందులో లక్ష్మి ఒక్కరే మహిళ రైతు కావడం విశేషం.

-ముకుంద్ వైద్యుల

అధిక దిగుబడి

తాను చేస్తున్న కృషికి అవార్డులు రావడం పట్ల సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్న లక్ష్మి.. ఎప్పటి నుంచో వస్తోన్న రైతే రాజు అనే నానుడిని.. రైతే రాణిగా మార్చాలని ఆశయం పెట్టుకుంది. తన ఆశయం మరింత మంచి మహిళా రైతులకు ఆదర్శం కావాలని లక్ష్మి ఆకాంక్షిస్తోంది. అయితే.. వెదజల్లే పద్ధతిన పరి పండించినప్పుడు.. లక్ష్మికి మొదట్లో అనుకున్నంత దిగుబడి రాలేదు. అయినా.. నిరుత్సాహపడలేదు. తన ప్రయత్నాన్ని ఆపలేదు. గ్రామంలో కూడా కొంతమంది రైతులు లక్ష్మి గురించి వెలకారంగా మాట్లాడారు. అయినప్పటికీ నిరుత్సాహ పడకుండా భర్త సహకారం అందించడంతో లక్ష్మి తిరిగి సాగులో వెదజల్లే పద్ధతిలో వ్యవసాయం చేయడం.. అధిక దిగుబడులు సాధించింది. అయితే వ్యవసాయంలో చేసే ప్రతి పనికి కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం జమ్మికుంట శాస్త్ర వేత్తల పూర్తి సహాయ సహకారాలు ఉన్నాయి అని లక్ష్మి చెబుతోంది. ట్రాక్టర్తో పొలం దున్నడం నుంచి ధాన్యాన్ని మార్కెట్లో అమ్మేవరకు అన్ని పనుల్లోనూ లక్ష్మి స్వయంగా క్రియాశీలంగా పాల్గొంటారు. మెరుగైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటిస్తూ, ప్రతి సీజన్లో 450%-500 క్వింటాళ్ల ధాన్యం పండిస్తారు. సాధారణంగా రైతులు వరి నారు పోసి, పొలం దున్ని, జంబు (దమ్ము) చేసి, కూలీల చేత నాటు వేయిస్తుంటారు. లక్ష్మి మాత్రం వరి విత్తనాలు వెదజల్లి పంట పండిస్తున్నారు. ఈ పద్ధతిలో నాలుగైదు బస్తాలు ఎక్కువగా దిగుబడి తీస్తున్నారు.

ఎకరానికి రూ.వేలల్లో ఖర్చు ఆదా

వానాకాలం పంటలో అయితే పొలం దున్నడం, నారు పోయడం, నాటు వేయడం మానుకొని.. పొలాన్ని దుక్కి చేసి, తడిపి వరి విత్తనాలను లక్ష్మి వెదజల్లుతారు. నెలకు నాలుగైదు సార్లు ఆరు తడి పంటగా నీళ్లు పెడుతుంటారు. మెరుగైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటిస్తున్నారు. రబీ సీజన్లో.. ట్రాక్టర్తో పొలం దున్ని ఒక రోజు నానబెట్టి మొలక గట్టిన వరి విత్తనాలను పొలంలో వెదజల్లుతారు. ప్రధాన పొలంలో కొత్త మొలకవచ్చే వరకు వేచి చూసి, అవసరాన్ని బట్టి నీరు పెడుతుంటారు. కలుపు మందులు పిచికారి చేస్తుంటారు. తాము అనుసరిస్తున్న మెరుగైన పద్ధతుల వల్ల ఎకరాకు రూ. 7%-8 వేల వరకు ఖర్చు తగ్గిందని, 15 ఎకరాల్లో దాదాపు రూ. లక్ష వరకు ఖర్చు తగ్గిందని లక్ష్మి గర్వంగా చెబుతున్నారు. ఖరీఫ్ సీజన్లో తెలంగాణ సోనా వంటి సన్న రకాలు సాగు చేస్తే, రబీలో ఎండియం%-1010, ఐఆర్%-64, జెజిఎల్%-24423 వంటి రకాలు సాగు చేస్తారు. ముఖ్యంగా పొలంలో వరి పంట కోసిన తర్వాత మిగిలే కొయ్యకాళ్లను తగులబెట్టారు. దున్నేసి కొపోస్టుగా మారుస్తారు. జనుము, జీలుగ వంటి పచ్చికొట్ట పంటలు వేసి.. పూతకు రాగానే కలియదున్నుతున్నతారు. దీంతో, పంటకు పెద్దగా పశువుల ఎరువు, కోళ్ల ఎరువు వంటివి వేయరు. అలాగే, రసాయన ఎరువులపై పెట్టే ఖర్చును వీలైనంతగా తగ్గించుకుంటున్నారు. గత ఐదేళ్ల నుంచి ఈ పద్ధతిలో సాగు చేస్తూ లక్ష్మి, తిరుపతి రెడ్డి దంపతులు తోటి రైతులకు ఆదర్శంగా నిలిచారు.

జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు..

ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రంలోని ముసోరీలో కేంద్ర సివిల్ సర్వీసెస్ శిక్షణా అధికారులకు వ్యవసాయం, సాంకేతికత, నూతన సాగుపై అవగాహన కల్పించడానికి తెలంగాణ నుంచి ఒక్క రూపరేడ్ లక్ష్మికి మాత్రమే అహ్మదాబాద్ రాగా ఇంట్లో ఉన్న పరిస్థితుల కారణంగా తాను హాజరు కాలేకపోయింది. ఇలా ఒక మహిళ రైతు అనుకున్నది సాధించే వరకు అన్ని తానే అయి పనిచేస్తే గుర్తింపు తానంతట అదే వస్తుంది అని ఆ మహిళ రైతు లక్ష్మి చెప్తోంది. తాను నమ్మిన విధంగా వ్యవసాయ క్షేత్రంలో చేసిన కృషి ఫలితంగానే ఇప్పుడు ఆమె రాష్ట్ర స్థాయిలోనే కాకుండా జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు పచ్చింది రాసున్న రోజుల్లో మరింత అభివృద్ధి సాధించాలని కోరుకుందాం.

